

Inlichtingen betreffende het afstaan van een lichaam na overlijden aan het Vesalius Instituut.

Uw voornemen om na uw overlijden uw lichaam te schenken voor onderwijs en onderzoek in de geneeskunde is een daad van grote edelmoedigheid. Hiermee bewijst u het wetenschappelijk onderzoek en de medische opleiding een zeer belangrijke dienst. In deze brochure willen wij meer uitleg geven betreffende het afstaan van uw lichaam.

Laatste wilsbeschikking

Om na overlijden uw lichaam af te staan, dient u een laatste wilsbeschikking (testament) in tweevoud op te maken, te dateren en te ondertekenen.

Eén exemplaar van de originele wilsbeschikking kan u best zelf bewaren of eventueel aan uw nabestaanden toevertrouwen.

Het tweede exemplaar stuurt u naar het **Vesalius Instituut, Minderbroedersstraat 12, Blok Q, bus 1031, 3000 Leuven.**

Deze laatste wilsbeschikking om na overlijden uw lichaam af te staan kan niet bij de gemeente geregistreerd worden en hoeft niet noodzakelijk bij een notaris opgemaakt te worden. Het is wel nodig dat een exemplaar aan het Vesalius instituut wordt bezorgd.

Een voorbeeld van een wilsbeschikking vindt u achteraan in deze brochure.

Algemene informatie en voorwaarden

Voor het afstaan van het lichaam wordt geen vergoeding uitgekeerd. Er zijn geen kosten verbonden aan de lichaamsafstand, maar wel nog voor de begraving of de crematie achteraf. Deze kosten worden verrekend aan de nabestaanden (zie verder).

Het Vesalius Instituut kan in een aantal gevallen het lichaam niet aanvaarden:

- indien het lichaam niet binnen de 72 u naar onze dienst is overgebracht
- bij overlijden in het buitenland
- indien een autopsie werd uitgevoerd
- bij een verkeersongeval
- bij sommige infecties, bv. HIV of Hepatitis C,...

Het Vesalius Instituut behoudt zich steeds het recht voor het lichaam na overlijden niet te aanvaarden. Het is daarom belangrijk dat de nabestaanden op de hoogte zijn van deze voorwaarden.

Uitvoering van de laatste wilsbeschikking

De uitvoerders van uw laatste wilsbeschikking zijn meestal de nabestaanden. Het is dus belangrijk dat zij op de hoogte zijn van uw voornemen. U kan best uw laatste wilsbeschikking bewaren bij de persoonlijke papieren die van belang zijn voor uw nabestaanden bij overlijden. Voeg er ook de folder aan toe met de praktische richtlijnen die zij moeten volgen (zie verder). Bent u alleenstaande dan kan u uw testament en de praktische richtlijnen best samen met uw identiteitskaart bewaren. U kan eventueel ook een kopie van deze documenten bezorgen aan uw huisarts of een andere vertrouwenspersoon.

Praktische richtlijnen bij lichaamsafstand na overlijden

1. Verwittig bij overlijden het Vesalius Instituut op het nummer **016/33.66.81** of tijdens het weekend of avond via U.Z. Gasthuisberg op het nummer 016/33.22.11.

Geef de volgende gegevens op:

- a. naam en voornaam van de overledene
  - b. datum en plaats van overlijden
  - c. contactgegevens van nabestaanden en eventueel van de begrafenisondernemer
2. Het overlijden wordt wettelijk vastgesteld door de geneesheer. Indien de overledene achteraf zal gecremeerd worden dan is tevens een bijkomend medisch attest nodig van de behandelende geneesheer of de geneesheer die het overlijden heeft vastgesteld. Bovendien is ook een attest nodig van een beëdigd geneesheer.
  3. In afwachting van de overbrenging naar Leuven zal het stoffelijk overschot nog worden overgebracht naar het mortuarium van het ziekenhuis/instelling of het funerarium van een begrafenisondernemer.
  4. Doe aangifte van het overlijden bij de burgerlijke stand van de stad of gemeente waar de persoon overleden is. U kan best eerst telefonisch contact opnemen met de burgerlijke stand om te vragen welke documenten u hiervoor dient mee te nemen. Indien u dit wenst dan kan een begrafenisondernemer de praktische regelingen voor u verder afhandelen.
  5. Na de opmaak van de overlijdensakte zal de ambtenaar van de burgerlijke stand een toelating tot begraven (in Leuven of eigen gemeente) of in geval van crematie een toelating tot crematie afgeven, alsook een toelating tot vervoer.
  6. Bezorg deze toelatingsdocumenten aan de afgevaardigde van het Vesalius Instituut bij het afhalen van het stoffelijk overschot.
  7. Er wordt een datum en uur afgesproken met het Vesalius Instituut waarop het stoffelijk overschot kan worden opgehaald. Dit transport gebeurt door een begrafenisondernemer die door het Vesalius Instituut is aangesteld.
  8. Geef adressen op van nabestaanden die wensen verwittigd te worden voor de dankmis en de plaats van begraving in Leuven.
  9. Het stoffelijk overschot wordt op het afgesproken tijdstip door onze diensten voorbereid en vervoerd naar Leuven. De kosten hiervan zijn ten laste van het Vesalius Instituut.

Begraving of crematie

Nadat de onderzoeken in het Vesalius Instituut voltooid zijn, wordt normalerwijze het stoffelijk overschot begraven in een individueel graf op de stedelijke begraafplaats van Leuven (Heverlee). Dit gebeurt in overeenstemming met de wettelijke regelgeving en de gemeentelijke reglementen ter zake. Het Vesalius Instituut zal pas **na de begraving** en na het plaatsen van een arduinen grafsteen **de familie op de hoogte brengen** van de begraving en de plaats van het graf. Indien er voor een crematie wordt gekozen dan zal de as worden uitgestrooid op de strooiweide van de stedelijke begraafplaats.

Begraving in eigen gemeente, crematie met asverspreiding in eigen gemeente, bijzetting van de asurne in een columbarium of een andere bestemming van as, concessie in eigen of andere gemeente is ook mogelijk maar enkel als hiervoor voordien duidelijke en schriftelijke afspraken zijn gemaakt met het secretariaat van het Vesalius Instituut. U moet er echter rekening mee houden dat dit aanleiding zal geven tot een verhoging van de kosten, o.a. door het vervoer van het lichaam, ceremonie, enz.

Kosten voor begraving of crematie

De kosten voor de begraving of de crematie zijn ten laste van de nabestaanden van de overledene.

Indien gekozen wordt voor een begraving in Leuven uitgevoerd door de begrafenisondernemer aangesteld door het Vesalius Instituut is de kostprijs momenteel (op 01.03.2012) 652,84 EUR. Indien gekozen wordt voor crematie met asverspreiding of een andere bestemming van as, een extra ceremonie dan zal de kostprijs uiteraard hoger oplopen. Indien u dit wenst kan hiervoor een richtprijs worden opgevraagd bij het Vesalius Instituut. De opgegeven prijzen zijn de prijzen van overlijden op dit moment. In de toekomst kan dit uiteraard hoger liggen.

Het Vesalius Instituut neemt de kosten van overbrenging van de plaats van overlijden naar het Vesalius Instituut in Leuven voor zijn rekening en betaalt een bijdrage van 75 euro in de kosten in geval van begraving te Leuven of een crematie met asverspreiding te Leuven.

De nabestaanden kunnen een uitkering voor begrafenis kosten aanvragen via de mutualiteit. Zij moeten hiervoor een uittreksel uit de overlijdensakte en de voldane begrafenis rekening kunnen voorleggen. De factuur van de begrafenis kosten kan ook als bewijsstuk voor de successierechten worden ingediend. Om deze redenen wordt de factuur reeds kort na het overlijden opgemaakt en dient dan ook betaald te worden. Met deze betaling wordt na de vrijgave van het lichaam de begraving of crematie verzorgd.

Dankmis

Eén keer per jaar wordt een kerkdienst opgedragen ter ere van overledenen die hun lichaam het voorbije jaar hebben afgestaan. Dit gebeurt in de Universitaire Parochiekerk St.-Jan-de-Doper, Groot Begijnhof te Leuven in aanwezigheid van professoren en studenten van de K.U.Leuven. Het Vesalius Instituut nodigt de familieleden van de overledenen van het voorbije jaar uit om aan deze dienst deel te nemen.

De familieleden die hiervoor wensen uitgenodigd te worden, kunnen contact opnemen met het Vesalius Instituut.

Veelgestelde vragen

Waarvoor wordt het lichaam gebruikt?

Wanneer u uw lichaam na overlijden ter beschikking stelt van het Vesalius Instituut dan wordt het lichaam gebruikt voor medisch en wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Door het ontleden van lichamen leren toekomstige artsen de bouw van het menselijk lichaam grondig kennen. Enkel op die manier kunnen ze in de toekomst hun patiënten helpen. Verder zijn lichamen noodzakelijk voor het ontwikkelen van nieuwe technieken en ingrepen, alsook voor het onderzoek naar het ontstaan en de gevolgen van gezondheidsproblemen.

Kan iedereen zijn lichaam afstaan?

Ja, het lichaam afstaan kan vanaf 18 jaar en er bestaat geen maximum leeftijdsgrens.

Kan ik orgaandonatie en lichaamsafstand combineren?

U kan u zowel opgeven als orgaandonor als ook om uw lichaam af te staan voor de wetenschap. Indien bij uw overlijden uw organen in voldoende goede staat zijn voor orgaandonatie en orgaantransplantatie dan zal dit voorrang krijgen op lichaamsafstand voor de wetenschap. Indien de organen niet meer voldoen aan de vereisten voor transplantatie, dan zal het Vesalius Instituut het lichaam komen ophalen. Meer informatie over orgaandonatie vindt u op www.beldonor.be

Kan ik ook mijn lichaam afstaan voor onderwijs en onderzoek zonder testament?

Neen, u dient **voor het overlijden** een eigenhandig geschreven testament op te maken in tweevoud en één exemplaar op te sturen naar het Vesalius Instituut. Bij overlijden wordt er steeds nagegaan of een testament is opgemaakt.

Wat gebeurt er nadat ik mijn laatste wilsbeschikking voor het afstaan van mijn lichaam heb opgestuurd naar het Vesalius Instituut?

Als uw laatste wilsbeschikking toekomt op het Vesalius Instituut dan wordt er een dossier gemaakt en de gegevens worden in een databestand opgenomen. Na enkele weken ontvangt u een gegevenskaart met uw naam en onze contactgegevens. Dit kaartje vermeldt tevens dat u uw lichaam wenst af te staan aan het Vesalius Instituut. U kan dit kaartje best bewaren bij uw persoonlijke documenten of identiteitskaart.

Kan ik mijn testament nog intrekken?

Ja, u kan op elk moment uw testament intrekken. Hiervoor neemt u contact op met het Vesalius Instituut waar zij uw testament zullen vernietigen en uw naam uit het databestand verwijderen.

Kan er toch nog een ceremonie plaatsvinden na mijn overlijden?

Ja, er kan een ceremonie worden gehouden maar dit is dan zonder het stoffelijk overschot. In samenspraak met de familie en de begrafenisondernemer kan hier gekozen worden voor bijvoorbeeld een foto.

Hoelang wordt mijn lichaam gebruikt voor onderwijs en onderzoek?

De duur van de onderzoeken in het Vesalius Instituut kan op voorhand niet worden opgegeven. Dit kan gaan van enkele weken tot 1 à 2 jaar.

Wat moet mijn familie doen na mijn overlijden?

Na het overlijden moet de testamentuitvoerder of de nabestaanden enkele praktische stappen ondernemen.

Deze praktische stappen staan vooraan in deze brochure uitgelegd. De nabestaanden kunnen zich in deze moeilijke periode laten bijstaan door een begrafenisondernemer van eigen keuze. De begrafenisondernemer kan dan de noodzakelijke praktische zaken regelen zoals de aangifte doen, de nodige documenten aanvragen bij de burgerlijke stand.

Zijn er kosten voor mijn familie?

Ja, er zijn inderdaad kosten voor de nabestaanden. De kosten van de begrafenisondernemer voor de kist, begrafenis of crematie, vervoer naar kerkhof of crematorium, dienstverlening,... zijn ten laste van de nabestaanden. Ook de kosten van de opbaring in het mortuarium of funerarium in afwachting van de overbrenging naar Leuven zijn ten laste van de nabestaanden.

Het Vesalius Instituut staat in voor de kosten voor overbrenging van het lichaam naar het Vesalius Instituut en betaalt tevens een bijdrage van 75 EUR in de kosten in geval van begraving of crematie met asverspreiding te Leuven.

Mijn partner en ik staan beiden ons lichaam af aan de wetenschap. Kunnen wij dan ook samen begraven worden op de begraafplaats van Leuven?

Nee, dit is niet mogelijk bij een standaard begraving op de stedelijke begraafplaats van Leuven. Indien gewenst kunnen individuele afspraken bv. concessie voor twee (begraving of bijzetting van urne of begraving van urne) gemaakt worden met het Vesalius Instituut, maar u zal er rekening mee moeten houden dat dit zal leiden tot een verhoging van de kosten.

Vindt de begraving of asverspreiding altijd plaats in Leuven?

De begraving of asverspreiding vindt normalerwijze plaats op de stedelijke begraafplaats van Leuven. Maar een begraving, crematie met asverspreiding of andere bestemming van as of concessie kan ook in de eigen gemeente worden georganiseerd door een begrafenisondernemer van uw keuze. Hiervoor dienen vooraf duidelijke en schriftelijke afspraken worden gemaakt met het Vesalius Instituut. U moet er ook rekening mee houden dat dit aanleiding zal geven tot verhoogde kosten, o.a. door het vervoer van het lichaam.

Kan mijn familie aanwezig zijn bij de begraving of crematie?

Normalerwijzer wordt het lichaam in stilte begraven. Het Vesalius Instituut zal pas na het plaatsen van een arduinen grafsteen de familie op de hoogte brengen van de begraving en de plaats van het graf. Indien de familie wenst aanwezig te zijn bij de begraving dan is dit mogelijk maar hierover dienen ook vooraf duidelijke en schriftelijke afspraken worden gemaakt met het Vesalius Instituut. U moet er ook rekening mee houden dat een bijkomende ceremonie kan leiden tot hogere kosten. Ook bij een crematie en asverspreiding achteraf kan de familie indien gewenst aanwezig zijn, maar ook hier zal dit leiden tot hogere kosten.

Contactgegevens Vesalius Instituut

Indien u nog vragen heeft dan kan u contact opnemen met het Vesalius Instituut op het nummer 016/33.66.81, via e-mail anatomie@med.kuleuven.be of via website www.med.kuleuven.be/anatomie

Het adres:
KU Leuven
Vesalius Instituut-Vaardigheidscentrum Anatomie
Minderbroedersstraat 12, Blok Q, bus 1031
3000 LEUVEN

Een voorbeeld voor uw wilsbeschikking

(Gelieve deze tekst tweemaal eigenhandig te schrijven. Eén exemplaar kan u best zelf bijhouden en het tweede exemplaar stuurt u naar het Vesalius Instituut.)

Ondergetekende: (NAAM en VOORNAMEN)
Geboren op: (DATUM)
Geboren te: (PLAATS)
Wonende te: (VOLLEDIG ADRES)
Telefoonnummer: (TELEFOONNUMMER EN EVENTUEEL E-MAIL)

Wenst na overlijden zijn/haar lichaam af te staan aan het Vesalius Instituut van de Katholieke Universiteit te Leuven voor onderwijs en onderzoekingswerk in de geneeskunde.
Een exemplaar van dit testament is overgemaakt aan het Vesalius Instituut.

(Indien u wensen heeft betreffende begraving of crematie dan kan dit eveneens hier worden opgenomen.)

Eigenhandig geschreven en opgemaakt te (PLAATS) en (DATUM)

(HANDTEKENING)